

**FYLKESMANNEN
I ROGALAND**

Deres ref.:

Vår dato: 19.10.2015
Vår ref.: 2013/11681
Arkivnr.: 562

Olje- og Energidepartementet

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Klage på vedtak om tillatelse til bygging av Songesand kraftverk, Forsand kommune, Rogaland

Fylkesmannen klager på gitt tillatelse til bygging av Songesand kraftverk i Forsand kommune med gjeldende vilkår. Bakgrunnen for klagen er at naturkvalitetene, opplevelseskvalitetene og reiselivsinteressene har nasjonal verdi, og at disse vil bli betydelig skadelidende ved omsøkt utbygging. En samlet vurdering av alle vannkrafttillatelser langs nordsiden av Lysefjorden tilsier at tillatelse til Songesand kraftverk overskrider en kritisk grense for gjenstående urørte vassdragsnatur i området, jfr. § 10 i naturmangfoldloven.

Vi viser til brev fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) av 28.09.2015, med innstilling og vedtak i Lysefjordpakken i Forsand og Hjelmeland kommuner i Rogaland. Fylkesmannen journalførte konsesjonsvedtaket 29.09.2015. NVE har her gitt tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Songesand kraftverk. Vi viser også til bakgrunn for vedtak av 25.09.2015, hentet på nve.no.

Bakgrunn

Lysefjordpakken var på høring sommer/høst 2014. Som utvidet faglig grunnlag for denne klagen viser vi til vår uttalelse i brev av 19.08.2014. Her pekte vi på potensielt tap av viktige naturkvaliteter av tiltaket, og frarådet at det gis konsesjon. Generelt pekte vi på at utbygging av de siste gjenværende vassdrag langs fjordsiden vil være svært kontroversielt i forhold til verneverdier; og da spesielt regulering av vassdraget gjennom Skurvedalen.

Det er gitt konsesjon til minstevannføring slik den var foreslått av søker, på hhv 125 l/s om sommeren og 76 l/s om vinteren. Dette medfører en stor fraføring av vann, sammenlignet med den naturlige middelvannføring på 1,41 m³. En såpass stor fraføring vil i betydelig grad redusere verdien av naturmangfold i elva, men også opplevelsesverdien.

Skurvedalen er beskrevet som «vakkert landskap» i den fylkeskommunale rapporten «Vakre landskap i Rogaland». Den inngår også i fylkesplan for friluftsliv (FINK) under området «Sandvatnheia», og er et svært verdifullt område for rekreasjon og friluftsliv. Opplevelsesverdien av en slik urørt dal kan ikke enkelt verdisettes. Fylkesmannen mener bruken av området og

rekreasjonsverdien er underslått i NVEs vedtak, der NVE påpeker at tiltakets største påvirkning på opplevelsesverdi knytter seg til redusert vann i elva.

Det er to registrerte bekkekløfter langs i influensområdet, begge med verdi B – viktig. Bekkekløfter er «hot spots» for naturmangfold, og det er den store variasjon som er avgjørende for at denne landskapsformen har så store naturverdier. Bekkekløfter består av en lang rekke til dels vidt ulike habitattyper innenfor samme begrensede areal, og det er dette som fører til at sammensetningen og konsentrasjonen av biologisk mangfold er helt spesielt. Bekkekløfter er en høyt prioritert naturtype som Norge har et internasjonalt ansvar for. Naturtypen er rødlistet som «nær truet», spesielt grunnet konflikter med vannkraft. Fuktkrevende lav og moser er definerende for naturtypen, og i begge bekkekløftene er det registrert flere kravfulle arter som er avhengige av svært høy luftfuktighet. Naturtypen er avhengig av kontinuerlig fuktighet, og en så stor fraføring av vann vil kunne få store konsekvenser. Selv om sporadiske overløp (etter regulering) vil skape episoder med betydelig fukt og sprøyt, så er det høyst usikkert om dette blir tilstrekkelig for å opprettholde kvaliteten. Vi opplever et stadig tap av slike små, men viktige naturområder i Rogaland. Resultatet på lang sikt blir en systematisk reduksjon av denne type økosystemer, jfr. § 10 i naturmangfoldloven.

Konklusjon

Tillatelsen til utbygging av vassdraget i Skurvedalen vil føre til en stor reduksjon av det gjenværende villmarksprega området langs nordøstsiden av Lysefjorden. Omfanget av eksisterende og tillatte kraftutbygginger er nå så stort at Fylkesmannen mener at uberørt vassdragsnatur i området er ved en kritisk tålegrense, jfr. § 10 i naturmangfoldloven. De samfunnsmessige gevinstene ved denne utbyggingen er etter vårt syn ikke tilstrekkelige til å oppveie tapet av verneverdier, og friluftsliv- og reiselivsinteresser på lang sikt.

Fylkesmannen klager med dette på NVEs vedtak av 28.10.2015, og ønsker en ny vurdering av kost-nytte for prosjektet, inkludert en strengere vektning av naturforholdene.

Med hilsen

Per Kristian Austbø
Ass. fylkesmiljøvernssjef

Irvin Kilde
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

Saksbehandler: Irvin Kilde
Saksbehandler telefon: 51 56 89 10
E-post: fmropka@fylkesmannen.no